

SZKOLNY KLUB TURYSTYCZNY „WYRYPIARZE” - opiekun Michał Szczyptański

"Wyrypiarze" to klub przygody dla wszystkich, którzy nie potrafią długo usiedzieć na miejscu, nie strasze im trudy podróżowania w każdych warunkach, daleko i blisko. Czasami klubowicze są zmuszeni do przejścia 40 km pod stromą górę, podczas deszczu czy śniegu. Pomimo tego, nie gardzą żadnym środkiem lokomocji - autobus, kolej, balon, samolot, rower, autostop, statek, tramwaj są na porządku dziennym.

Nieodłączną formą działalności Szkolnego Klubu Turystycznego „Wyrypiarze”, funkcjonującego przy III LO w Gdyni **od 1984 roku**, są edukacyjne wymiany międzynarodowe systematycznie realizowane od wielu lat z Kouvolaan Yhteiskoulu Lukio w Kouvola (Finlandia) oraz z Arpad Wezer Gimnazjum w Sarospatak (Węgry). W ramach wymian, mieszkając u rodzin, uczniowie zapoznają się z innymi warunkami życia oraz nauki w szkołach, zwyczajami, kulturą, jak i atrakcjami turystycznymi. W ramach rewizyt gościom „Gdyńskiej Trójki” przedstawiane są najbliższe okolice Trójmiasta, geografia, historia i kultura Pojezierza i Pobrzeża Kaszubskiego. Wielu klubowiczów wciąż utrzymuje kontakty z rówieśnikami poznanymi na wymianach, korespondując. a nawet spotykając się podczas wspólnych wakacji. W obu wymianach łącznie udział wzięło ponad 1500 uczniów i kilkudziesięciu nauczycieli.

Ponadto członkowie klubu każdą wolną chwilę starają się urozmaicić krótkimi weekendowymi wyjazdami, a dłuższe przerwy wykorzystują zwiedzając oddalone o wiele kilometrów zakątki świata. Współorganizują oraz nierzadko dzielą się niesamowitymi pomysłami na oryginalne punkty w planie każdej **wyrypy**, co pozwala na rozwój umiejętności pracy w grupie i szukania kompromisów kiedy propozycji jest więcej niż pozwala na to czas trwania wyjazdu.

W planach nigdy nie brakuje krajoznawczych górskich wypraw w Bieszczady z plecakiem na plecach w ekstremalnych warunkach latem, a nawet zimową porą. Miłośnicy kultury śródziemnomorskiej chętnie odwiedzają regiony znajdujące się w Grecji. Natomiast spragnieni chłodu i obecności Odyna kierują się ku Skandynawii, gdzie często wybierają się, aby obserwować zorzę polarną. Wyrypa jest taką formą turystyki, w której nie wiadomo, co przyniesie każda kolejna chwila, a dzięki wspólnej działalności, jej uczestnicy z łatwością pokonują przeciwności losu napotykane podczas odkrywania różnych zakątków świata ([facebook.com/wyrypiarze](https://www.facebook.com/wyrypiarze)).

Zofia Lachowicz - członkini SKT "Wyrypiarze"

BRACTWO POSZUKIWACZY PEREŁ - opiekun dr Dariusz Piasek

Bractwo Poszukiwaczy Perleł, czyli koło historyczno-turystyczne przy III Liceum Ogólnokształcącym Gdyni, powstało z inicjatywy nauczyciela historii Dariusza Piaska jesienią **2000 r.**

W ramach działalności Bractwa odbywają się otwarte, bogato ilustrowane wykłady historyczne w szkole, dotyczące różnych ciekawych epizodów historycznych, na które chętnie uczęszczają uczniowie także spoza klas humanistycznych. Głównym polem działalności koła jest jednak poznawanie historii i kultury, ale także geografii Polski poprzez wycieczki piesze, zarówno

krótkie wypadki weekendowe, jak i dłuższe wakacyjne obozy wędrownie.

W ciągu prawie 22 lat istnienia Bractwo zorganizowało już ok. 260 „wypraw w przeszłość”, spędzając w sumie około 770 (!) dni w drodze. Naszym celem były już wszystkie regiony historyczne Polski. Wędrowaliśmy szlakiem Piastów, Orlich Gniazd, zamków krzyżackich, Hubala, Wału Pomorskiego, polskich Kresów, Żołnierzy Wyklętych i wielu innych wątków historycznych i kulturowych.

Pretekstem do zorganizowania kolejnej wyprawy są często imprezy rekonstrukcyjne, takie jak inscenizacja bitwy pod Grunwaldem, Festiwal Słowian i Wikingów w Wolinie czy rekonstrukcje bitew z kampanii polskiej 1939 r. (Krojanty, Mława, Bzura, Łomianki i inne).

Okazją do naszych spotkań są także uroczyste pogrzeby wielkich Polaków (np. adm. Unruga czy sanitariuszki Inki), ciekawe wystawy muzealne lub otwarcia nowych muzeów, targi książki historycznej w Warszawie, premiery filmów historycznych.

Najwytrwalsi uczestnicy naszych wypraw, którzy wzięli udział w co najmniej 28 wydarzeniach, otrzymują tytuł Strażnika św. Graala i pamiątkowy miecz, wręczany podczas uroczystego pasowania w jakimś zamku, pałacu lub klasztorze. Do tej pory udało się to 19 członkom, w tym 5 dziewczętom, którzy tworzą Kapitułę Bractwa.

Zarówno w pasowaniach, jak i w innych wycieczkach, często uczestniczą absolwenci naszej szkoły, prawdziwi weterani naszych wędrówek (mający niekiedy na koncie ponad 50 wypraw!), którzy stanowią wzór dla młodszych. Wspólne, czynne poznawanie historii i solidarne znoszenie trudów wędrowania jest najlepszą szkołą patriotyzmu, ale także buduje więzi przyjaźni oraz uczy wytrwałości i samodzielności.

Link do grupy BPP na fb, gdzie umieszczane są bieżące informacje o działaniach Bractwa, zdjęcia z wypraw itp.: <https://www.facebook.com/groups/164517926908279>

Dariusz Piasek - nauczyciel historii w III LO w Gdyni

NAUCZANIE GEOGRAFII W GDYŃSKIEJ TRÓJCE

Geografia w programie matury międzynarodowej

W 1968 roku powstała Organizacja Matury Międzynarodowej (ang. International Baccalaureate Organization – IBO) promująca dwuletni program nauczania (Diploma Programme) kończący się międzynarodowym egzaminem dojrzałości. W niektórych szkołach program ten jest poprzedzony programem adresowanym do uczniów gimnazjów lub młodszych klas licealnych tzw. Middle Years Programme (MYP). Misją programu jest budowanie mostów kulturowych pomiędzy społecznościami uczniów i nauczycieli z różnych stron świata. Szkoły realizujące program IB-Matury Międzynarodowej mają na celu edukację uczniów z różnych państw i w efekcie otrzymanie przez nich takich certyfikatów i dyplomów, które umożliwią absolwentom podjęcie studiów na całym świecie.

Program IB realizuje misję wykształcenie ludzi dociekliwych, ciekawych świata, którzy nie boją się walczyć o lepszą przyszłość. Głównym celem nauczania jest wypracowanie w uczniach wrażliwości i empatii wobec innych oraz nauczanie zdolności rozumienia i szacunku dla innych kultur.

Uczniowie realizujący programu IB wybierają sześć przedmiotów, w tym trzy na podstawowym poziomie wymagań (Standard Level – SL) i trzy na wyższym poziomie wymagań (High Level HL). Z takiej też liczby przedmiotów zdają egzamin maturalny. Dla oczekujących więcej istnieje możliwość wybrania jeszcze siódmego przedmiotu, z którego egzamin maturalny jest fakultatywny.

W Polsce przedmiot geografia w ramach IB nauczany jest w szerszym zakresie, zarówno na poziomie SL i HL, niż wynika to z zapisów podstawy programowej przewidzianej w nauczaniu geografii w polskim systemie oświaty. Podczas lekcji opracowywane są zarówno zagadnienia z zakresu geografii fizycznej, jak i społeczno-ekonomicznej. Przedstawienie i wyjaśnienie tematu

przez nauczyciela jest wstępem do dalszej dyskusji z uczniami, tak by żadna lekcja nie koncentrowała się wyłącznie na jednostronnym przekazie teorii. W miejsce typowego wykładu preferowanym modelem jest prowadzenia lekcji w formie konwersatorium. Dzięki temu, uczniowie bardziej angażują się w zajęcia i wynoszą z nich zarówno wiedzę, jak i chęć samodzielnego jej pogłębienia.

W III Liceum Ogólnokształcącym w Gdyni program Matury Międzynarodowej (IB) jest realizowany od 1993 roku, a od 2003 roku prowadzony jest również MYP. Pierwszym nauczycielem geografii w IB była Walentyna Karcz, a następnie Dorota Grudzińska, która nleżąc do grona nauczycieli prekursorów tego programu w Polsce, współtworzyła zespół nauczycieli geografii III LO, którzy obecnie kontynuują nauczanie w programie Matury Międzynarodowej. Aktualnie w gdyńskiej Trójce geografii w programie Matury Międzynarodowej uczą: Karolina Hłasko, Iwona Kotowska i Małgorzata Kubik. Karolina Hłasko dodatkowo prowadzi zajęcia z pokrewnego geografii przedmiotu o nazwie Systemy Środowiskowe (Enviromental Systems and Societies - ESS).

Praca uczniów i sprawdzanie ich wiedzy na geografii IB (DP i MYP) nie ogranicza się do udziału w lekcjach i pisania sprawdzianów, lecz odbywa się w inny sposób niż w polskim systemie nauczania. Na ocenę egzaminu maturalnego mają wpływ dodatkowe prace przygotowywane przez ucznia samodzielnie w toku dwuletniej nauki. Jedną z nich, w ramach nauczania geografii, jest praca badawcza (Fieldwork). Żeby spełnić jej wymagania trzeba wybrać temat, który jest osadzony lokalnie. Ma ona na celu analityczne przedstawienie wybranego tematu, a następnie za pomocą ciągów przyczynowo – skutkowych przedstawienie wyciągniętych wniosków. Każda praca zawiera hipotezę (Fieldwork Question), którą autor weryfikuje we wnioskach. W ramach innych przedmiotów realizowane są podobne projekty (Internal Assesment).

Drugą bardzo istotną samodzielną pracą ucznia realizowaną w toku nauki w ramach programu Matury Międzynarodowej jest praca badawcza z dowolnie wybranego przedmiotu (Extendend Essay), w tym również geografii, w ramach której uczeń wybiera zagadnienie do poszerzonej analizy i prezentacji w odniesieniu do postawionej przez siebie hipotezy.

Obydwe prace są przygotowywane pod kierunkiem i opieką nauczyciela. W wypadku Extended Essay uczeń sam wybiera nauczyciela, który będzie opiekunem jego projektu.

Program IB stara się rozwijać w uczniach bystre oko do znajdowania w najbliższym środowisku rozwiązań różnych problemów w nim występujących. Dzięki temu kształtowana jest samodzielność oraz kreatywność, co prowadzi do pełniejszego przygotowania uczniów do studiów lub innych aktywności podejmowanych po ukończeniu szkoły. Istotnym elementem programu jest rozwijanie umiejętności współpracy w grupie, samodzielnego planowania i określania rozkładu zadań, podejmowanie działań na rzecz szeroko rozumianej społeczności lokalnej i ponadlokalnej. W wypadku geografii często jest to związane z pracami badawczymi dotyczącymi środowiska lokalnego.

Karolina Hłasko - nauczycielka geografii w III LO w

Gdyni

Nauczanie geografii w zakresie rozszerzonym w III LO w Gdyni

Geografia to przedmiot dzięki któremu uczniowie mogą odkrywać piękno i różnorodność otaczającego nas świata. Aby zajęcia szkolne były interesujące i efektywne w pracy z uczniami konieczne jest wskazywanie na praktyczne zastosowanie przekazywanych treści. Istotne są również zróżnicowane formy przekazu, krótkie wykłady, prezentacje, wspólne rozwiązywanie zadań lub grupowe poszukiwanie rozwiązań.

Już od pierwszej klasy uczniowie III LO w Gdyni mają dodatkowe godziny geografii, co pozwala na przyswojenie wiedzy i oswojenie się z programem rozszerzonym. Lekcje geografii na poziomie rozszerzonym to nie tylko przygotowanie do matury i Olimpiady Geograficznej to przede wszystkim rozwijanie zainteresowania procesami, zjawiskami i wydarzeniami na świecie. Nauka nie opiera się na zapamiętywaniu faktów, ale przede wszystkim rozumieniu procesów. Poprzez dyskusję oraz

analizę różnych materiałów źródłowych uczniowie uczą się samodzielnie wyciągać wnioski, co stanowi bardzo ważną część ich rozwoju.

Nie mniej ważna jest umiejętność poszukiwania i selekcji znalezionych informacji. Oprócz podręczników i atlasów uczniowie mają do dyspozycji tablety dzięki którym mogą podczas lekcji korzystać z zasobów Internetu. Wyszukiwanie ciekawostek lub przykładów zachodzących procesów czy zjawisk wzbogaca wiedzę uczniów i sprawia, że lepiej zapamiętują przekazywane informacje. Ważnym elementem w procesie dydaktycznym są zajęcia terenowe, które pozwalają na łączenie wiedzy teoretycznej z praktyką. Bezpośrednia obserwacja działalności morza, efektów działalności lądolodu czy form powstałych wskutek grawitacyjnych ruchów masowych powoduje, iż uczniowie lepiej rozumieją mechanizmy zachodzące w przyrodzie. Jednocześnie wzrasta ich świadomość na temat interakcji człowiek – natura w procesie zagospodarowania przestrzeni. To przekłada się na analizę i często krytyczne spojrzenie za zarządzanie przestrzenią miejską.

Istotnym elementem wspomagającym naukę są projekty realizowane przez uczniów. Dzięki projektom uczniowie zauważają interdyscyplinarność przedmiotu, a także rozwijają umiejętność pracy zespołowej. Projekt *Środowisko przyrodnicze Kępy Redłowskiej* umożliwia rozwijanie umiejętności zbierania danych, wnioskowania i prezentowania wyników. W czasie realizacji projektu w ramach zajęć terenowych podzieleni na grupy uczniowie dokonują bezpośrednich obserwacji obiektów, form i zjawisk geograficznych, pracują z mapą topograficzną. Taki projekt to również sposób do wykorzystania nabytej wiedzy w praktyce.

W III LO w Gdyni uczą się osoby z różnych miejscowości, często odległych od Trójmiasta. Dzięki takim projektom jak *„Zmiany funkcji i fizjonomii miast”* uczniowie pogłębiają wiedzę na temat miejsc w których mieszkają. To możliwość poznania swojego miasta ale również okazja do poznania miejsc w których mieszkają koleżanki i koledzy z klasy. Wzrasta lokalny patriotyzm, a także zainteresowanie własnym miastem lub regionem.

Przejawem zainteresowania i okazją do rozwijania pasji do poznawania świata jest uczniowska inicjatywa – Uczniowskie Koło Geograficzne. Podczas zajęć uczniowie prezentują wybrane przez siebie zagadnienia, wymieniają się informacjami, wspólnie rozwiązują zadania. Nabywają i rozwijają umiejętność pracy zespołowej oraz dzielenia się wiedzą. Uczniowie uczestniczący w takich zajęciach często wspierają nauczycieli podczas lekcji przekazując zdobyte informacje kolegom. Skutkiem takiego podejścia do nauczania geografii w III LO w Gdyni są bardzo dobre wyniki osiągane przez absolwentów na egzaminie maturalnym oraz liczni laureaci i finaliści Olimpiady Geograficznej.

Iwona Kotowska - nauczycielka geografii w III LO w Gdyni

Obecnie uczący oraz byli nauczyciele geografii GDYŃSKIEJ TRÓJKI

Dorota Grudzińska - Odznaka im. Profesor Anny Dylikowej (nr 8, 2002 r.), program IBO DP

Karolina Hłasko - listy gratulacyjne i nagrody za przygot. uczniów do Olimp., program IBO DP

Walentyna Karcz - listy gratulacyjne i nagrody za przygot. uczniów do Olimp., program IBO DP

Wiesław Kosakowski - profesor oświaty, Odznaka im. Profesor Anny Dylikowej (nr 4, 2002 r.)

Iwona Kotowska - liczne listy gratul. i nagrody za przygot. uczniów do Olimp.(PTG), program IBO DP

Waldemar Kotowski - profesor oświaty, Odznaka im. Profesor Anny Dylikowej (nr 16, 2004 r.)

Małgorzata Kubik - listy gratulacyjne i nagrody za przygot. uczniów do Olimp., program IBO DP

Dorota Michalska - listy gratulacyjne i nagrody za przygot. uczniów do Olimp.; nauczyciel-metodyk

Teresa Regent - prekursorka nauczania geografii w jęz. ang. (klasy "wykładowe" w III LO od 1963r.)

Michał Szczyptański - opiekun Szkolnego Koła Turystycznego "Wyrypiarze", geograf-turysta

Krystyna Tomaszewska - Odznaka im. Profesor Anny Dylkowej (nr 22, 2004 r.); nauczyciel-metodyk